CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr. 1r-892/2025 Judecătoria Soroca, sediul Florești
1-24118071-03-1r-26112025 Judecător: Elena Marandici

D E C I Z I E
În numele Legii

11 martie 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În componența:
Președintele completului, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache și Victoria Robu

a judecat în ședință de judecată, în ordine de recurs, recursul avocatului Alexandru Lungu în interesele inculpatei Leșan Maia declarat împotriva sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 29 octombrie 2025, în cauza penală privind condamnarea lui:

Leșan Maia *****, studii medii, în relații de concubinaj, neangajată în câmpul muncii, nesupusă serviciului militar, cetățeancă al Republicii Moldova, anterior condamnată:

- prin sentința Judecătoriei Rezina din 31.07.2008, în baza art.119 alin. (2) Cod penal (redacția anului 1964), fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, fiind amânată executarea pedepsei până la împlinirea vârstei de 8 ani a copilului minor. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17.11.2008 a fost eliberată de la executarea pedepsei în temeiul Legii amnistiei din 16.07.2008;

- prin sentința Judecătoriei Rezina din 05.06.2014, în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 12 000 lei;

- prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 18.02.2021, în baza art.190 alin.(1) Cod penal, fiindu-i liberată de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție;

- prin sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25.09.2020, în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul art. 90 CP pe un termen de probațiune de 2 ani. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08.11.2023, sentința a fost casată, Leșan Maia fiind recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod

penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea de întreprinzător și de a ocupa funcții de gestionare a mijloacelor financiare pe un termen de 4 ani;

- prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 09.04.2021, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04.09.2025, în baza art.190 alin.(5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei aplicate în penitenciar pentru femei de tip închis și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani;

- în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 361 alin.(2) lit. b) Cod penal,

Cauza a fost examinată în baza art.364[1] Cod de procedură penală, judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Termenul de judecare a cauzei:

În instanța de fond: *18.10.2024 - 29.10.2025*;

În instanța de recurs: *26.11.2025 - 11.03.2026*.

Procedura de comunicare a părților despre examinarea recursului executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținându-se cont de argumentele recursului, materialele cauzei, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 29 octombrie 2025**,** ***Leșan Maia*** a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 364[1] alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare, după cum urmează:

- pe art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal pe un termen de 2 (doi) ani;
- pe art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal pe un termen de 2 (doi) ani;

În temeiul art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Leșan Maia i-a fost stabilită pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei aplicate în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

S-a dispus calcularea termenului pedepsei aplicate inculpatei Leșan Maia din data reținerii acesteia, cu continuarea căutării inculpatei de către organele de poliție și reținerea acesteia.

Până la definitivarea sentinței în privința inculpatei Leșan Maia a fost aplicată măsura preventivă – arestarea preventivă.

Prin aceiași sentință, ***Capbătut Maria*** a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunilor prevăzute art. 361 alin. (1), art. 361 alin. (1), art. 361 alin. (1),

ACR.01.000562.02 din data de 30.03.2021 și la rubrica „Semnătura” în Dispoziție de plată nr. 1357 din data de 30.03.2021, prin care ultimului i s-a acordat dreptul de a primi un împrumut din partea asociației în sumă de 70 000 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmate de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatei Leșan Maia întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit. b) Cod penal – *confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane.*

Până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță inculpata Leșan Maia a declarat personal prin înscris autentic că, recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să aibă loc în baza art. 364[1] Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la etapa de urmărire penală, care a fost acceptată prin încheierea instanței de judecată.

Exercitarea căilor de atac:

Împotriva sentinței instanței de fond în termen a declarat recurs avocatul Alexandru Lungu în interesele inculpatei Leșan Maia, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 29 octombrie 2025 în partea condamnării inculpatei de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, și stabilirea unei pedepse mai blânde, cu dispunerea liberării de executarea pedepsei în temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În motivarea recursului s-a invocat că Leșan Maia, fiind învinuită pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, care au fost comise până la adoptarea Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Astfel, potrivit alin. (4) art. 1 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, aplicarea amnistiei față de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar față de persoanele inculpate – de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

Potrivit alin. (4) art. 2 al aceleași Legii, în privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1)–(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 6.

La caz, Leșan Maia a recunoscut vina și cauza a fost examinată în procedură simplificată, conform art. 364[1] Cod de procedură penală.

La fel, se relevă că prin intermediul avocatului a solicitat aplicarea amnistiei și nu există nici un refuz a persoanei de încetare a procesului penal pe motivul amnistiei.

Astfel, instanța de judecată, o dată ce a ajuns la concluzia privind vinovăția persoanei, urma să stabilească dacă inculpata întrunite prevederile art. 1 și nu cade sub incidența art. 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia.

Cu titlu de practică se invocă dosarul nr. 1-21031388-03-1a-10032023 (1a-208/23) tot de la Curtea de Apel Nord, în care prima instanță nu a aplicat amnistia, însă instanța de apel a casat parțial sentința, şi a pronunțat o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu dispunerea liberării inculpatului de pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 25.01.2023 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, în temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În cazul menționat supra, persoana nici nu a recunoscut vina și a beneficiat de amnistie, însă în cazul lui Leșan Maia. aceasta a recunoscut vina și a solicitat prin intermediul său aplicarea amnistiei.

Potrivit art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă: 2) cu stabilirea pedepsei şi cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 din Codul penal şi în cazurile prevăzute în art. 89 alin. (2) lit. a), b), c), e), f) şi g) din Codul penal.

La fel, potrivit Fișei Tematice a CSJ din decembrie 2024, cu ultima actualizare noiembrie 2024, Uniformizarea practicii judiciare – Aplicarea amnistiei de către instanțele de judecată (Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova) la pct. 2.1. Lipsa acordului inculpatului la aplicarea amnistiei, a menționat: „În cazurile în care inculpatul nu manifestă, direct sau indirect, acordul la aplicarea amnistiei (refuză să manifeste acordul; solicită achitarea sa, se eschivează de la prezentarea în ședință şi examinarea cauzei are loc în lipsa sa), instanța de judecată urmează să examineze probele, cu adoptarea unei sentințe de achitare, de încetare (pe un alt temei decât amnistia) sau de condamnare, cu stabilirea pedepsei şi cu liberarea de executare a pedepsei. Instanțele de fond sunt în drept să aplice în privința inculpatului normele Legii nr. 243 privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, chiar şi în lipsa unui acord scris al persoanei inculpate. (Decizia CSJ din 28 februarie 2024, dos. nr. 1ra-1856/2023; decizia din 07 noiembrie 2023, dos. nr. 1ra-1686/2022)”.

În sensul respectiv, se conchide că instanța nu a argumentat de ce în privința inculpatei Leșan Maia, care a fost învinuită doar de comiterea a două infracțiuni prevăzute de art. 361 alin.(2) lit. b) Cod penal a aplicat pedeapsa închisorii cu

executare reală, pe când în privința inculpatei Capbătut Maria, care a fost recunoscută vinovată de comiterea a trei infracțiuni prevăzute de art. 361 alin.(2) lit. b) Cod penal și 45 de episoade în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, a aplicat suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Se relevă că la determinarea aplicării unei pedepse juste, corecte, atât sub aspectul respectării ordinii de drept încălcate, cât și din punct de vedere al educării făptuitorului, instanța de judecată urma să țină cont de prevederile art. 7, 75 – 88 Cod penal şi anume: de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul săvârșirii acesteia, de personalitatea inculpatului, precum şi de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pe această undă de idei, se statuează că potrivit caracteristicii eliberată de către administrația publică locală de la locul de domiciliu Leșan Maia se caracterizează pozitiv (vol. IV, f.d.37), la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află *(f.d.56, vol.IV).*

De asemenea, instanța a menționat în partea introductivă a sentinței că: „prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08.11.2023, menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04.09.2025, în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, condamnată la 8 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitatea de întreprinzător și de a ocupa funcții de gestionare a mijloacelor financiare pe un termen de 4 ani; și prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 09.04.2021, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04.09.2025, în baza art.190 alin.(5) Cod penal, condamnată la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei aplicate în penitenciar pentru femei de tip închis și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani”.

Pe cale de consecință, se notează că instanța la pronunțarea noii sentințe nu a adăugat în întregime sau parțial partea neexecutată a pedepsei stabilită prin sentințele anterioare, astfel fiind încălcate prevederile art. 85 Cod penal.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art. 447 alin. (1), (2) Cod procedură penală recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. **(2)** Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Aprecierea instanței de recurs:

Cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal conchide necesitatea respingerii recursului avocatului Alexandru Lungu în interesele inculpatei Leșan Maia declarat împotriva sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 29 octombrie 2025, ca fiind nefondat, păstrând fără modificări sentința contestată, din motivele ce succed:

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 1^4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Potrivit art. 364^1 alin. (10) și (11) Cod de procedură penală, sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale şi măsura de pedeapsă stabilită. **(11)** Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 şi 448.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

În această ordine de idei, Colegiul reține că prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art. 364^1 Cod de procedură penală, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpat în corespundere cu alin. (3) a normei vizate prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit căreia el a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu.

Respectiv, chestionându-l pe inculpat sub jurământ în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu, instanța în corespundere cu art. 364^1 alin. (4) Cod de procedură penală prin încheiere protocolară i-a admis cererea pe motiv că din probele administrate rezultă că faptele sunt stabilite, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuând cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz, cu expunerea ei detaliată în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată și în sentința adoptată.

Atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de fond inculpata Leșan Maia și-a recunoscut faptele săvârșite, depunând sub jurământ declarații consecvente referitor la cele comise, acestea coroborând întru tot cu restul probelor administrate pe caz.

Colegiul penal constată că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatei Leșan Maia în baza dispozițiilor art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Concluzia descrisă se confirmă prin probe pertinente și concludente care au fost cercetate de instanța de fond și care în ansamblul lor, din punctul de vedere al coroborării, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Colegiul consideră că instanța de fond a adoptat o sentință legală şi întemeiată, apreciind fiecare probă din punctul de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

La fel, Colegiul penal reține că sentința corespunde prevederilor art.384, art. 389, art. 364[1] Cod de procedură penală, conține probe de vinovăție acceptate de inculpat și sub acest aspect sentința nici nu se contestă.

Potrivit textului recursului înaintat, rezultă că avocatul Alexandru Lungu în interesele inculpatei Leșan Maia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei Leșan Maia, însă nu este de acord cu sentința contestată în latura pedepsei penale, considerând că pe de o parte în privința inculpatei urmează a fi aplicată o pedeapsă mai blândă, iar pe de altă parte în privința acestuia urmează a fi aplicată Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Nici partea acuzării nu a atacat sentința în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatei, motiv pentru care instanța de recurs nu purcede la judecarea fondului cauzei, dar se v-a expune doar în latura individualizării pedepsei.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință, pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010* statuează că, art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligă instanța să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61),* cu toate acestea procesul echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Astfel, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatei Leșan Maia conform art. 361 alin. (2) lit.

b) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal - *confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane.*

În continuare, reieșind din limitele recursului înaintat, Colegiul penal verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatei Leșan Maia constată că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

În conformitate cu prevederile art.7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat şi de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit art. 61 alin. (1), (2) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricții drepturilor lor. **(2)** Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cît şi a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Colegiul penal reține că, individualizarea pedepsei este un proces personal – rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, ce nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv, el implicând obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Potrivit art. 75 alin. (1), (2) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. **(2)** În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din

numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Subsecvent, din dispozițiile art. 75 alin. (1) Cod penal, se desprind trei criterii generale cu valoare de principiu. Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală şi individualizată.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, pedeapsa penală este echitabilă doar atunci când îndeplinește un dublu scop: pe de o parte, să sancționeze fapta comisă, iar pe de altă parte, să contribuie la reintegrarea socială a condamnatului și la prevenirea săvârșirii unor noi infracțiuni, atât de către acesta, cât și de către alți membri ai societății. Astfel, o pedeapsă disproporționată sau excesivă riscă să provoace efecte contrare, generând sentimente de nedreptate, resentimente și o pierdere a încrederii în sistemul juridic, ceea ce poate submina scopurile fundamentale ale justiției penale.

În acest context, legalitatea pedepsei impune instanței obligația de a stabili măsura acesteia strict în limitele prevăzute de lege, respectând atât dispozițiile părții generale, cât și ale părții speciale a Codului penal. Mai mult decât atât, individualizarea pedepsei reprezintă un principiu de bază, care presupune adaptarea sancțiunii la circumstanțele concrete ale fiecărui caz, astfel încât măsura aplicată să fie necesară și proporțională cu scopurile legii penale și să răspundă particularităților persoanei condamnate.

Aplicând aceste principii în speța inculpatului, instanța trebuie să asigure că pedeapsa stabilită nu doar reflectă gravitatea faptei – ținând cont de natura și mijloacele comiterii infracțiunii, scopul urmărit, condițiile în care a fost săvârșită și consecințele produse – ci și particularitățile personale ale inculpatului, precum starea psihică, situația socială și familială, istoricul penal și comportamentul anterior și posterior infracțiunii.

În acest mod, cuantumul și regimul pedepsei trebuie să fie astfel calibrate încât să asigure respectarea principiului echității sociale, să faciliteze corectarea și reabilitarea inculpatei și să descurajeze recidiva, în conformitate cu standardele europene privind drepturile omului. Executarea pedepsei, prin aplicarea unui regim adecvat, trebuie să contribuie la conștientizarea necesității respectării legii penale și la prevenirea săvârșirii unor fapte similare în viitor.

Prin urmare, instanța de judecată are datoria să individualizeze pedeapsa într-un mod echilibrat și rațional, astfel încât să se realizeze în mod efectiv obiectivele justiției penale, menținând totodată respectul pentru demnitatea persoanei și garantând un tratament uman și proporțional în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest context, Colegiul penal menționează că la individualizarea pedepsei s-a ținut cont de faptul că Leșan Maia anterior a fost condamnată de mai multe ori, și anume:

1) prin sentința Judecătoriei Rezina din 31.07.2008, în baza art.119 alin. (2) Cod penal (redacția anului 1964), fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, fiind amânată executarea pedepsei pînă la împlinirea vârstei de 8 ani a copilului minor, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17.11.2008 a fost eliberată de la executarea pedepsei în temeiul Legii amnistiei din 16.07.2008;

2) prin sentința Judecătoriei Rezina din 05.06.2014, în baza art.190 alin.(2) lit. c) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 12 000 lei;

3) prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 18.02.2021, în baza art.190 alin.(1) Cod penal, fiindu-i liberată de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție;

4) prin sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25.09.2020, în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul art. 90 CP pe un termen de probațiune de 2 ani. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08.11.2023, sentința a fost casată, Leșan Maia fiind recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea de întreprinzător și de a ocupa funcții de gestionare a mijloacelor financiare pe un termen de 4 ani;

5) prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 09.04.2021, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 04.09.2025, în baza art.190 alin.(5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei aplicate în penitenciar pentru femei de tip închis și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani;

Astfel, prezența antecedentelor penale nestinse, caracterizează negativ personalitatea inculpatei și care conturează o personalitate antisocială, profund deviantă, care sfidează în mod repetat normele de conviețuire socială și valorile fundamentale ocrotite de lege, și care indică asupra pericolului social ridicat pe care-l reprezintă acesta, justificând aplicarea unei măsuri restrictive ferme.

Respectiv, în asemenea situații, pentru a fi atins scopul legii penale urmează a se interveni mai prompt, prin aplicarea unor sancțiuni mai severe, pentru ca inculpata, precum și alte persoane, să-și facă concluziile de rigoare, pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile, calificate ca infracțiuni.

Mai mult ca atât, pedeapsa penală are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, concretizând dezaprobarea legală și judiciară atât în ceea ce privește fapta penală săvârșită, cât și în ceea ce privește persoana inculpatului.

Pe de altă parte, pedeapsa trebuie să fie astfel individualizată încât inculpata să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte penale similare.

Subsecvent se relevă că, cererea privind examinarea cauzei în procedură simplificată prevăzută la art. 364[1] Cod de procedură penală a fost depusă de către Leșan Maia la data de 04.02.2025, adică după intrarea în vigoare a Legii nr.83 din 14.04.2023, în vigoare 02.08.2023, din care considerente Colegiul penal conchide că la stabilirea pedepsei penale urmau a fi aplicate prevederile art.80[1] alin. (1) Cod penal, or, art. IV alin. (2) din Legea pentru modificarea unor acte normative nr. 83 din 14.04.2023 (în vigoare 02.08.2023) stabilește că cauzele care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, se află în faza de inițiere a acordului de recunoaștere a vinovăției şi cauzele de judecare pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, se află la etapa de până la începerea cercetării judecătorești se vor examina conform procedurii prevăzute de prezenta lege.

În speță, Colegiul penal atestă că deși prima instanță la individualizarea pedepsei a admis derogării de la prevederile art. 80[1] alin. (1) Cod penal coroborat cu art. IV alin. (2) Legea pentru modificarea unor acte normative nr. 83 din 14.04.2023 (în vigoare 02.08.2023), această eroare nu poate fi corectată în prezenta cauză, or, sentința primei instanțe nu a fost contestată de către acuzatorul de stat, iar potrivit prevederilor art. 441 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444, însă ea este obligată ca, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.

Concomitent, din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, se deduce că, instanța de recurs, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.

Astfel, ținând cont de principiul neagravării situației în propria cale de atac, instanța de recurs la stabilirea cuantumului pedepsei va face uz de prevederile art. 364[1] alin. (8) Cod de procedură penală, or, principiul *non reformatio in pejus* reprezintă una dintre garanțiile dreptului la apărare judiciară a participanților la proces. În absența acestui principiu, participanții la proces, cunoscând posibilitatea înrăutățirii situației lor, ar putea fi determinate să renunțe la atacarea sentinței pentru a nu-şi asuma un risc, chiar dacă sentința este ilegală sau neîntemeiată.

Acest principiu vine în întâmpinarea unui interes general, acela ca prin declanșarea controlului judiciar să nu rămână în ființă sentințele nelegale şi netemeinice.

Implicit, Colegiul penal atestă că sancțiunea art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal prevede pedeapsa cu închisoarea pe un termen de la 3 la 6 ani, *iar prin aplicarea prevederilor art. 364[1] alin. (8) Cod de procedură penală, pedeapsa închisorii urmează a fi stabilită în limitele de la 2 ani până la 4 ani.*

În contextul circumstanțelor relevate supra, Colegiul concluzionează că la individualizarea pedepsei penale au fost respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunile incriminate la art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, în coroborare cu art. 364[1] alin. (8) Cod de procedură penală.

Concomitent, ținând cont de faptul că Leșan Maia a fost recunoscută vinovată pentru comiterea unui concurs de infracțiunii, Colegiul penal nu a stabilit careva erori la stabilirea pedepsei definitive în privința acestuia prin aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal concluzionează că în coraport cu faptele comise, urmările prejudiciabile ale faptei şi personalitatea inculpatei, prima instanță just a conchis că corijarea şi reeducarea inculpatului este posibilă doar cu izolarea acestuia de societate, prevenind astfel reiterarea comportamentului infracțional şi protejarea societății prin prevenirea recidivei. Or, modalitatea de executare a pedepsei trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui control din partea statului, ce vine să prevină antrenarea viitoare a săvârșirii unor astfel de infracțiuni, raportate la fapta comisă, gradul de pericol social sporit al acesteia.

Tot aici se reține că, corectarea și reeducarea condamnaților constă în extirparea mobilurilor negative din conștiința lor, mobiluri care au determinat săvârșirea infracțiunii.

Cu atât mai mult, atitudinea delăsătoare a inculpatului, de persistență în comiterea infracțiunilor în general, îl face incompatibil cu clemența conținută a unor pedepse non-privative de libertate, altfel spus, ar fi oarecum şi *in extremis* chiar o agravantă.

La fel, instanța de recurs apreciază că pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât şi pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul penal.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal va respinge solicitarea recurentului privind aplicarea unei pedepsei mai blândă, care la caz ar fi instituția suspendării condiționate a executării pedepsei, deoarece această categorie de pedeapsă ar avea un caracter iluzoriu și nu va duce la realizarea scopului de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni

atât din partea inculpatului, cât şi a altor persoane. Or, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Cu alte cuvinte, suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitativ prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii – *condiții obiective*, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului – *condiții subiective*, cele din urmă în speța dedusă judecății nefiind realizat, or, după cum s-a iterat supra, Leșan Maia anterior fiind condamnată de 5 ori, fiindu-i stabilite diverse categorii de pedeapsă atât non privative de libertate, cât și privative de libertate, nu și-a făcut concluziile necesare și din nou au comis o infracțiune cu intenție din categoria celor grave, circumstanțe care permite instanței de recurs de a concluziona că personalitatea inculpatei nu emană încredere în spiritul respectării relațiilor sociale ocrotite de legea penală, în caz de aflare la libertate.

Imposibilitatea aplicării față de Leșan Maia a instituției suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoare, se deduce și din comportamentul inculpatei, care imediat după depunerea cererii de examinare a cauzei în procedura simplificată și audierea sa în calitate de inculpată, s-a eschivat de instanța de judecată, fapt ce a generat anunțarea sa în căutare prin încheierea din 26.09.2025, iar acest fapt ar face imposibilă executarea stabilirii unei eventuale pedepse condiționate.

Afirmațiile avocatului Alexandru Lungu privind neaplicarea față de inculpată a prevederile art. 85 Cod penal, în situația în care aceasta anterior, prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 09.04.2021 și prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08.11.2023, a fost condamnată la pedeapsa închisorii, cu executarea reală, or, omisiunea respectivă nu poate constitui temei de casare a sentinței contestate, deoarece prin aceasta s-ar agrava situația inculpatei în propriul recurs, această chestiune urmând a fi soluționată la etapa executării pedepsei în corespundere cu dispozițiile art. 469 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală.

Finalmente, în limitele recursului declarat, Colegiul penal consideră imposibilă aplicarea în privința inculpatei Leșan Maia a prevederilor Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în vederea liberării de la executarea pedepsei stabilite prin sentință, or, potrivit art. 1 alin. (1) din Legea

citată, prezenta lege se aplică condiționat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art.2–5, 7, 8.

În conformitate cu art. 6 alin. (1) lit. g) din Legea enunțată, prevederile art.1–5 nu se aplică persoanei bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție şi absolvită anterior în tot sau în parte, în temeiul actului de amnistie sau de grațiere, de pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei alte infracțiuni.

În acest context, din materialele cauzei penale Colegiul penal reține că, anterior inculpata Leșan Maia prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17.11.2008 a fost eliberată de la executarea pedepsei în temeiul Legii amnistiei din 16.07.2008, fapt ce face imposibilă aplicarea în mod repetat a actului de clemență.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia privind respingerea recursului avocatului Alexandru Lungu în interesele inculpatei Leșan Maia declarat împotriva sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 29 octombrie 2025 ca fiind nefondat, menținând sentința atacată fără modificări.

În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct. (1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Recursul avocatului Alexandru Lungu în interesele inculpatei Leșan Maia declarat împotriva sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 29 octombrie 2025, prin care Leșan Maia a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, se respinge ca nefondat, cu menținerea sentinței în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Judecător:** **Judecător:**